

Kommunstyrelsen

Yttrande

Utbildningsnämnden

Dnr: 24UN288

Handläggare:

2024-11-27

Susanne Haga

Yttrande över remiss - Strategi för Gävle kommuns brottsförebyggande arbete

Utbildningsnämnden har beretts möjlighet att yttra sig över strategi för Gävle kommuns brottsförebyggande arbete. Ärendet har diarienummer 24KS345.

Bakgrund

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft den 1 juli 2023. Enligt lagen ska kommunerna utifrån ett kunskapsbaserat underlag ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och ta visst ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Kommunerna ska ta fram en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område och med lägesbilden som underlag besluta om en plan för vilka åtgärder som kommunen avser att vidta för att förebygga brott. Kommunerna ska minst vartannat år uppdatera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen. Kommunerna ska verka för att skriftliga överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer och verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum (strategiskt råd) där kommunen och relevanta aktörer ingår. Rådet ska ledas av kommunen. Kommunstyrelsen, eller den nämnd som kommunfullmäktige beslutar, ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige.

Syftet med den strategi som tagits fram och nu är ute på remiss uppges vara att reglera vad Gävle kommun definierar som brottsförebyggande arbete. Vidare att fastställa vilken arbetsmetodik samt vetenskaplig utgångspunkt som ligger till grund för Gävles lokala brottsförebyggande arbetsinsatser.

Det har även tagits fram en lägesbild vilken uppges vara tänkt som underlag för kommande inriktnings- och åtgärdsbeslut för Gävle kommuns brottsförebyggande arbete. I arbetet med lägesbilden har fyra olika brottsförebyggande huvudutmaningar att prioritera framåt identifierats: organiserad brottslighet och dess ekonomiska drivkrafter, otrygghet och en försvagad social kontroll, hemlöshet och narkotikarelaterad livsstilskriminalitet samt våld mot kvinnor.

Yttrande

Övergripande synpunkter

Utbildningsnämnden anser att det vore önskvärt med en beskrivning av hur processen för att ta fram strategin har sett ut och att det bör framgå vilka parter som varit delaktiga i processen för framtagandet.

Brottsförebyggande arbete

Utbildningsnämnden konstaterar att det av lägesbilden framgår att en av de bevisat mest effektiva och långsiktiga brottsförebyggande åtgärderna är tidig upptäckt av brottsliga handlingar och att barn och unga som i tidig ålder blir upptäckta och konsekvenssatta efter att ha begått brott av mildare karaktär är mer benägna att senare avstå från att begå upprepade och mer allvarliga brottsliga handlingar.

I de fyra brottsförebyggande huvudutmaningar som identifierats och är tänkta att prioriteras framåt finns dock barn och unga explicit endast med som en del i en av huvudutmaningarna - organiserad brottslighet. Detta utifrån problematiken kring rekrytering in i den organiserade brottsligheten. Här föreslås Gävle kommun försvåra rekryteringen av utförare och möjliggörare, exempelvis via tidig upptäckt av barn i

riskfyllda kriminella miljöer. Utöver detta lyfts alltså inte perspektivet barn och unga explicit i de prioriterade huvudutmaningarna

Utbildningsnämnden vill understryka vikten av att tidigt identifiera barn och unga i riskgrupper för att hamna i kriminalitet och att tidigt nå dessa med insatser, redan innan de befinner sig i riskfyllda kriminella miljöer. Att inte tydligare lyfta perspektivet barn och unga kan medföra en risk för att detta område nedprioriteras i det brottsförebyggande arbetet.

Intern struktur för det brottsförebyggande arbetet

Enligt strategin ska Gävle kommuns brottsförebyggande arbete samordnas via ett internt samverkansråd för brottsförebyggande arbete (SAMBA) där kommunens samtliga sektorer ska finnas representerade.

Utbildningsnämnden vill framhålla att det är viktigt att det inte upprättas parallella styrprocesser i och med denna nya strategi. Det finns redan i dag i Gävle kommun ett antal styrgrupper inom det brottsförebyggande området. Vidare konstateras att i det sociala hållbarhetsprogrammet finns målområdet "trygghet" vilket tangerar huvudutmaningen "otrygghet och försvagad social kontroll" i lägesbeskrivningen. Redan befintliga styrdokument och styrgrupper behöver beaktas och ett samlat grepp tas när det gäller det brottsförebyggande arbetet.